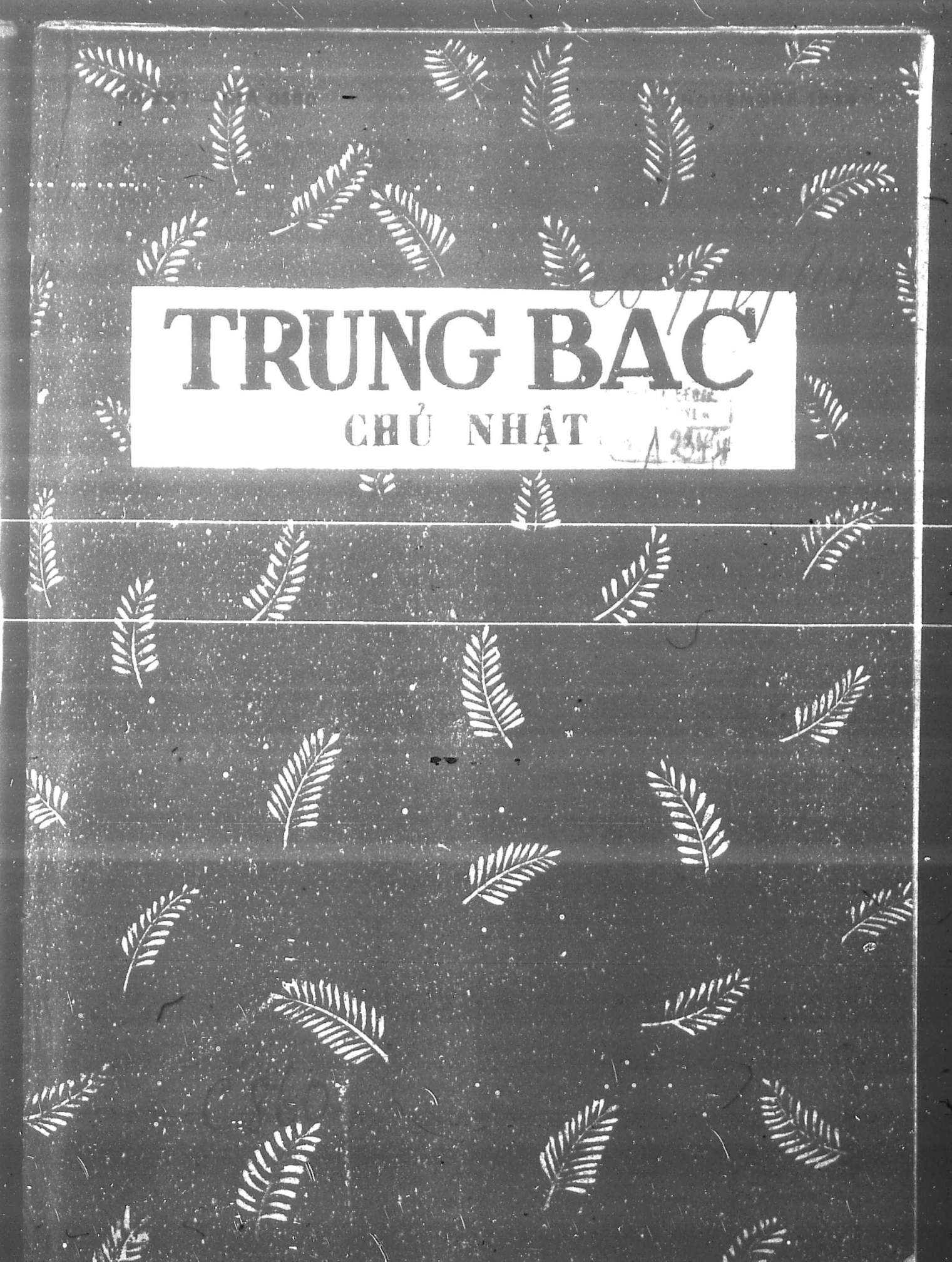

TRUNG BAC

CHỦ NHẬT

2544

Tuân - lễ Quốc - tế

Trong tuần lễ vừa qua, cuộc chiến-tranh trên khắp các mặt trận vẫn không kém phần dữ dội.

Ở Tây Âu, trong miền Estuat, quân Đức vẫn phản công rất dữ để ngăn quân địch mở rộng thêm các đầu cầu đã chiếm được trên sông đó, tuy vậy quân Anh có nhiều phi-cơ trợ lực vẫn lấn đất và miền đầu cầu chiếm được đầu tiên nay đã lấn vào với đất đai đã chiếm trong khi tiến về phía Tây. Ở phía Bắc Anvers, quân Anh chỉ tiến được độ 5 cây số về phía Lowinham, ở các miền khác quân Anh cũng vẫn tiến nhưng rất chậm.

Trận lớn nhất miền Tây Âu vẫn là trận đánh ở miền Aix la Chapelle. Sau bảy ngày đánh nhau rất dữ với quân Đức, quân Mỹ đã làm chủ được thành Aix la Chapelle. Hiện nay quân Mỹ đang phải trừ những ô kháng chiến của quân Đức tổ chức ở miền ngoài đó.

Trên đất Pháp, ở miền Ma zères les Metz, cuộc chiến-tranh vẫn tiếp tục. Ở miền Lunjères quân Đức phản công rất dữ, tuy vậy quân Đồng-minh vẫn tấn công và vẫn tiến được ở phía đông và phía Bắc thành đó.

Ở Trung Âu thì ở Tiệp-khắc và Rulhénie quân Đức vẫn rút lui tuy vậy vẫn ngăn được quân Nga ở đảo Dukla.

Trên đất Hung, Hồng-quân đang đại quân và chiến đội thiết giáp vẫn tiến công về phía Debrecze. Ở miền Bắc thì Hồng-quân gặp phải các chiến xa Đức. Có tin quân Nga đã tiến đến sát miền thượng lưu sông Tisza.

Ở Nam-tu-lạp-phu, quân Nga có dân quân của Thống-cử Tito trợ chiến đánh trận qua quân Đức ở phía Bắc và phía Nam và

Hồng quân đã làm chủ được cả kinh thành Belgrade. Ở miền Dalmatie, quân Nam-tu đã chiếm Dobrovik (Raguse) sau một trận kịch chiến. Ở Serbie và ở Croatie, cuộc chiến-tranh vẫn không kém phần dữ dội. Zagreb bị trọng pháo quân Nam-tu bắn vào. Về phía Đông hơn nữa, trận đại chiến ở miền biên giới Đông Phổ vẫn diễn ra rất ác liệt. Các sư đoàn Nga đông hơn quân Đức nhiều lại có nhiều đội phi cơ trợ chiến hiệu, đương đánh rào phòng tuyến Đức nhất là ở phía đông Rominten. Miền quân Nga đã tiến được vào sát Đức. Quân thiết giáp Nga đã tiến sát tới con đường từ Goldai đến Gumbinnen. Quân Đức hiện đang đánh từ Gumbinnen lên rất mạnh để ngăn quân địch chọc tung phòng tuyến. Gumbinnen là một thị-trấn quan-hệ ở trên đường xe lửa từ Kovno đến Koenigsberg thủ đô xứ Đông-Phổ. Theo tin từ Mạc-tu-khoa thì quân Đức đã bắt đầu rút lui trên khắp mặt trận phía đông rộng 1.200 cây số từ Đông-Phổ đến Nam-tu-lạp-phu. Hồng-quân sau khi chiếm Debreczen ở Hung-ni-éc còn cầm Budapest độ 170 cây số và đang uy hiếp cả đô nước Hung.

Ở mặt trận Thái-bình-dương, sau trận thất bại lớn ở phía đông đảo Bala-joa và phía đông Phi-luật-tân, quân Mỹ đã đổ bộ lên đảo Leyte mit đảo nhỏ ở gần đảo Cebu miền giữa quần đảo Phi-luật-tân. Quân Mỹ đã đổ bộ lên Taoban trên bờ vịnh Leyte nhưng quân Nhật kháng chiến rất dữ làm cho quân địch bị thiệt hại lớn.

Theo tin nhất thì trong vịnh Leyte, quân Mỹ đã bắt một chiếc tàu vận tải lớn và một khu trục hạm bị đắm. Trên chiếc tàu vận tải, hai hàng-không mìn-hạm và hai thiết giáp hạm bị hư hỏng.

Hội nghị Mạc-tu-khoa đã bị mắc nhưng không ai biết gì về kết quả Hội nghị. Thống-sứ Churchill và Ngoại-tướng Anh Eden đã đáp phi cơ về Anh cơ Thống-cử Saline đã qua tiếp tại tu-rơ-gay. Đó là một hành động đại lộ cho hoàn cảnh bất hợp tác chặt chẽ giữa Anh và Nga ngày nay.

BẢO-GIA-LỢI

một nước đồng-minh của Đức từ
cuộc Âu-chiến trước đã hàng Nga

Từ hồi lập quốc đến nay, Bảo gia lợi (Bulgaria) vẫn bị các cường quốc coi là một nước nhỏ hiền chiến nhất ở miền Ba-nhi-cán. Thực thể, cả lịch

sử dân-Bảo chỉ là những cuộc nội-loạ và chiến tranh tiếp tục nhau không mấy hồi dứt. Cuộc chiến tranh lưu huyết nhất mà Bảo dự vào là cuộc chiến tranh năm 1912. Từ năm đó đến 1919, dân Bảo đã dự vào ba cuộc chiến tranh với các lân bang. Vì cái tiếng xấu đó nên hồi 1919, sau cuộc Âu-châu đại chiến trước, khi ký hiệp ước Neuilly, đồng minh đã bắt Bảo chịu nhiều điều thiệt thòi về đất đai và chính trị. Người ta đã có ý muốn phân chia dân Bảo về những tham vọng và những sự ngông cuồng của Bảo-hoàng Ferdinand, người đã mà tướng bước lên ngôi Hoàng đế ở Constantinople làm bá chủ cả Đông phương. Dự bị là đáng-quang ở Sainte Sophie, vua Ferdinand đã cho may những bộ hoàng bào theo kiểu hoàng-bào của vua Justinien ngày xưa. Do hiệp ước Neuilly, nước Bảo đã mất xứ Macedonia (về Hi-lạp) xứ Dobrodja (về Lỗ) và cả bờ Dodecanese trên bờ biển Egée (do dân quân Hi-lạp của lấy lại được) Vua Ferdinand bắt buộc phải thoái vị để lại cho con là vua Boris nước Bảo ngày nay mới có lại ngoại vọng và một trách nhiệm rất nặng nề. Vua Boris hình như đã nổi được của ông ngoại là vua Louis Philippe những đức tính khôn khéo về chính trị. Bề ngoài, nhà vua là một người lo lớn, thần hình của đối-mâu da ngấm ngấm, tóc bờ rậm mướt đen. Nhà vua cùng với Hoàng hậu Jeanne còn gái vua Victor Emmanuel III nước Ý, sống một đời rất giản dị, dẫu thì gia nhân rất ngoài công việc nước để góp nhặt những khoảng nhai và động vật nhai là bươm bươm. Trong

Dân Bảo là dân hiền chiến nhất miền Ba-nhi-cán, đất Bảo là đất sản-xuất nhiều hòa hồng nhất Âu-châu

khi đi xe lửa, nhà vua lịch sự cầm tay chiếc loa máy trong đoàn xe chở nhà vua vì thế mà thân vua bị chấn động

vua có biệt hiệu « nhà cầm máy danh dự ». Từ 1934 đến nay, nhà vua đã đóng ra lệ trong năm lấy các việc trong nước. Mặc dầu nhà vua là khôi phục lại sự thăng bằng về nội trị và ngoại giao để giúp cho nước Bảo hòa giải những vết thương đau đớn về chiến tranh gây nên và khôi phục lại những đất đai đã mất vì hiệp ước Neuilly. Từ 1919, nhà vua và các chính phủ ở Bảo đều theo đuổi một mục đích đó.

Vua Boris thường xuyên bỏ; Từ 1912 đến 1918, nước Bảo đã hạ lần dự chiến. Cả ba lần quân đội Bảo mà ai cũng phải công nhận là một đạo tinh binh đã thắng những trận về vang. Nhưng cả ba lần, các hòa-ước đã lấy mất cả là những đất đai mà quân lính ta đã chinh phục được và ngày nay nước Bảo lại nhỏ hơn ngày xưa.

Thực là một lời tuyên bố đau đớn cho một ông vua biết thương dân là nước.

Nhìn qua lịch-sử dân Bảo

Lịch sử nước Bảo cũng giống hệt như đời sống có nhiều vẻ khác nhau của dân Ba-nhi-cán. Lịch sử đó gồm ba thời kỳ. Đến ở miền sông Danube từ thế kỷ thứ năm, dân Bảo được dân Slave coi như những kẻ phụ lệ mình trong cuộc chiến đấu với đế quốc Byzance. Dân dân, dân Bảo bị đồng-hóa với dân Slaves một cách vĩnh viễn không hề xảy ra cuộc xung đột về chính trị cũng như về ngôn ngữ và tính thần.

thứ tự cuộc đồng hòa đó hoàn
tức này là lúc nước Bão thứ nhất
hình thành ở quốc Byzance trong một
thời kỳ đã được miền Ba-nhi-
gơ vua Bão là Siméon lấy hiệu là
a hoàng đế Lỗ. Nước thứ nhất
được ba thế kỷ trước rồi lại trở
về địa của đế quốc Byzance.

1786 thì nước Bão lập thành lần
đầu một cuộc khởi loạn của dân
vùng bởi đế quốc Thổ nhưng sau khi
đó lại mất quyền độc lập. Từ
trong khoảng 503 năm nước Bão
nằm của Thổ.

Thứ ba tức là nước Bão ngày
thành sau cuộc chiến tranh giữa
1871. Chính vì muốn kỷ niệm
thứ nhất mẹ vua Ferdinand đã
Hoàng đế trưởng là Boris và vua
vị hiệu Siméon mà đặt cho hoàng
tạ lên ngôi nước Bão. Nhưng
a đó rất có ý nghĩa. Ông vua Boris
huyền bị dân Bão đã đem đạo Thiên
thuyết Bão và bắt đem chúng theo
ma thứ hai là vua Siméon thì đã
quang ở La-mã và đã đòi hiến
sơ (César). Hiện các di tích của
Siméon này còn ở Bereslav, kinh
Bão, một nơi thưa hàng đạo nhiều
sư dân Bão.

lần bị xóa tên khỏi bản đồ
khả tảo, dân Bão vẫn giữ được
dân tộc và phần tin tưởng vào sự

PHÒNG XEM BỆNH
AC-SỸ PHẤT
21 phố hàng Bài

NƯỚC BÃO từ sau 1919 đến 1940

Vì vua Boris lấy con gái Ý hoàng nên Ý
vấn bệnh vực Bão. Chính phủ Bão lại hết sức
giáo thiệp để lấy lại tình hòa hảo với các
lân bang như Nam-tây và Lỗ. Năm 1938 Bão
đưa vào hợp-vực Ba-nhi các. Nhờ chính sách
khôn khéo đó mà vua Boris đã làm cho Bão
thoái khỏi được những gông trái buộc của hợp
vực Neutry. Hồi mùa thu 1940, Bão đã điều
dinh với Lỗ lập lại được phần lớn xứ Do-
brendia là mảnh đất mà dân Bão rất chú ý.
Nước Bão cũng được hưởng hòa bình để theo
đuổi cuộc liên hòa của quốc gia Tây-tây sau
cuộc Âu chiến trước, trong 20 năm giới, Bão
đã thực hành được nhiều việc về kinh tế
nhưng Bão vẫn là một xứ rất cô lập, với
các nước Âu châu và trên thế giới: 80
phần trăm dân chúng sống vì nghề nông,
dân Bão sống một đời cô tịch dân dị và ở
nhiều miền cuộc sinh hoạt không thay đổi
lạ, mặc thế kỷ này. Ở gần xứ Thrace (Hi-lạp)
người ta còn thấy nhiều làng Bão trong đó
dân gian còn nhảy múa quanh đống lửa như
dân các đời tổ sư. Mỗi năm, đến đêm hội
Saint-Georgien, dân quê Bão nhảy vào các
đống lửa đó hứa là một tập lệ không ai hiểu
được. Tuy thế mà xã hội nông giống khá nhiều,
nhưng Bão vẫn sản nhiều nhất là thuốc lá
một thứ sản vật chiếm tới 44 phần trăm số
xuất cảng trong nước. Những thuốc lá ở
Đông phương xưa lại vẫn là thuốc của Bão.

DÂN QUÊ BÃO sống thế nào?

Một thứ cây giống nhiều ở Bão là cây hoa
hồng, cây đó chiếm tới 9000 mẫu tây. Xung
quanh kinh thành Sofia có rất nhiều rừng
giống hoa hồng, trong mùa xuân những rừng
giống hoa đó chạy dài như những thảm thảm
màu rất đẹp mắt. Dân quê hoa hồng, dân Bão,
con gái Bão đều đẹp khuôn mặt sắc sảo, đôi
hoa hồng mặt các rất xinh xắn. Hoa hồng đã
dùng để cắt một thứ nước hoa nguyên chất rất
quý dùng để chế nhiều thứ nước hoa đem bán
khắp thế giới. Người ta còn dùng hoa hồng để

quê gia thì dân Bão chỉ chú ý đến việc cấy
cày đất đai ở các thung lũng và đồng bằng
rất phì nhiêu trong nước.

Quân đội Bão khá mạnh. Vì dự vào hợp-
vực Ba-nhi cần nên các nước láng giềng đều
công nhận cho Bão được quyền tăng gia binh
bị. Trong 2 năm, Bão đã cố gắng hết sức về
việc tăng binh bị. Từ 20.000 người năm
1937, số quân Bão đã lên tới 100.000 người
năm 1940. Nếu xảy ra chiến tranh Bão có thể
động viên được tới 500.000 quân trong một số
dân là 7 đến 8 triệu người.

Đồ sinh khí của môi trường rất tốt. Các
thứ chiến cụ của Bão là thứ chiến cụ tối tân
nhất trong các quân đội ở Ba-nhi các. Nào
là súng trường Manklicher, nào là súng liên-
tính nhẹ Maxim, nào là súng liên thanh
hạng nặng Schwarz-Loss và Maxim. Pháo binh
thì phần nhiều là hạng đại bác 75 ly của
hãng Krupp và Schneider.

Phi quân của Bão cũng khá mạnh so với
phi quân các nước Ba-nhi các. Hồi Jun
1940 phi quân Bão đã đem 500 phi cơ tới sân
trọng yếu thì 2 phần ba đã tiến tuyến có thể
đem ra trận ngay.

NƯỚC BÃO từ 1940 đến nay

Cũng như trong các Âu chiến trước, dân
liên Bão là bạn của Đức rồi sau trở nên đồng
minh Đức. Hồi 1940, tuy Bão đã vào hợp-vực
bất cộng hòa và Bão vẫn muốn giữ tình hòa
hiếu với Đức-tu-hòa và dân Bão lúc nào
cũng trông mong vào « ông chủ loan » (Orlé-
loan, tên dân Bão vẫn gọi dân Nga) để được
hưởng thái bình mà giống hòa hồng đã thề
là!

Tuy phần đời Cộng-tan, dân Bão là mộ-
dân thuộc loài Slave nên vẫn có cảm tình với
dân Nga. Nước Bão vẫn nhớ rõ những bài
học đau đớn sau cuộc đại chiến trước nên
vẫn muốn đứng ngoài vòng chiến tranh.

Đời sự nguy-hiệp của Đức và Ý và theo
giong các nước nhỏ khác như Lỗ, Tây
Phân-tan... Bão đã phải nhượng bộ Đức về

chiến đấu bên cạnh quân Đức quân Lỗ, quân
Hung, quân Ý, quân liên quân Tây-ban-nha
liên các « dân Ukraina » tức là liên các Nga.
« Ông chủ loan » của dân Bão không thể nào
pha thứ cho dân châu Âu yên và vô lễ, vì thế
vừa đây khi Hồng quân tiến đến biên thủy
Bão, quân Nga liền giữ cầu Bão phải đầu
hàng không điều kiện.

Sau một cuộc hội-đồng ở tỉnh phả nào
khởi hợp ở Sofia, các nhà cầm quyền Bão
tự lượng sức không thể địch nổi với « ông
chủ loan » nên đành bỏ giáp quí hàng. Hồng
quân không phải bắn một viên đạn để tiến
qua kinh thành Sofia và qua biên giới Bão
sang đất Hi-lạp. Hình như Nga muốn giữ
nguyên đất Bão để làm phạm vi hoạt động
của mình nên gần đây có tin Nga ra lệnh
giảm bớt các vị quan về các nhà Bão Anh,
Mỹ ra khỏi Sofia. Nga còn có ý muốn trị-
dưỡng Bão và sai các Bão đánh Thổ để Hồng
quân có thể lấy cơ giúp Bão mà chiếm đóng
các eo biển Dardanelles. Các ý định của Ste-
line ở miền đông nam An-chau thực là bị
hiềm không ai có thể đoán trước được.

HỒNG-LAM

NHÀ XUẤT-BẢN NGÀY-MỚI

Giám-đốc: NGUYỄN-NGỌC-CHƯƠNG
151 đường Henri d'Orléans - HANOI

Novembre phát hành

DƯ-HƯƠNG (BẮNG-VƯỢT-CÁO)

của VƯƠNG-VIỆT

TỰ-bà hành trưởng-hạn ca

của BACH-CU-DI

Tiền, hậu xích-biên ph

của TÂN-THAI

Bản Hào, bản An, bản Dịch, bản, lời bình-
chứ, lời-ở tác-giả - của TÂN-THAI

Bản coi

Y-VĂN-HOÀ (Yvanhoé de Walter Scott)

TRUYỆN PHÁP của

TỬ LÀ AI?

- là Lão - Đam ? Hay là Thái sử Đam ?
- là Lão - Tử ? Hay là Lão Lai Tử ?
- là Lão - Đam ? Hay là Lão Bành ?

Lão Lai - Tử chép sách 15 thiên, thiên Nhệ Văn - Cốt sách Hán - thư chép là 16 thiên, cũng nó chuyện đạo - gia và cùng thời với Lão - Tử. Tác - Nguyên lại nói xưa có họ - La như là truyện có người tên họ là Lai - Cầu;

Lão Lai - Tử tức là người họ Lai mà xưng là Lão, như hiền Liệt - ngữ khấn thờ Thượng Thi làm thầy mà tôn xưng là Lão thượng Thi vậy thời bây giờ; người sống lâu chưa chết đến được người là sáng - ôn là Lão, vì thế thành từ - Lão - Lai - Tử. Uông - Trung cũng cho Lão - Đam, Lão - Lai - Tử và Thái sử Đam là ba người khác nhau.

Điều nghi - vấn thứ ba

Theo Uông - Trung thì Lão - Tử mà Khổng - Tử hỏi là Lê công Lão - Tử làm sách Đạo Đức là hai người khác nhau.

Uông nói đại khái như thế này: Sách Sử - ký, thiên Khổng - Tử Thô - gia nói rằng:

« Nam Cung Kiềm - Thúc cùng Khổng - Tử sang nước Chu, hỏi Lê, bởi vậy vào yết kiến Lão - Tử... »

Thiên Lão - Trang Hán - Thân liệ, truyện sách Sử - ký nói:

« Khổng - Tử sang nước Chu, hỏi Lê nơi họ - Tử. »

Theo truyền hành của Lão - Tử, nay thấy

Hi - thi Xuân

LỊCH - SỬ TIỂU - THUYẾT của HỒNG - PHONG

(Tiếp theo)

Hiên là anh em thục - bá, có người nói chính là em ruột ông Trương - văn Hưu, làm quan ngoại - hữu ở triều Đinh - vương. Tính ông rất cương - trực, thấy Trương - phúc Loạn lòng - quyền nhiều dân thất - quá, không thể chịu nổi, trước ông còn can ngăn, sau âm - mưu với một số đồng - niên đồng - chí, định giết kẻ g - n - thần, sửa lại tr - ù - chính. Không may sự - cơ bại lộ, bị Phúc - Loạn hãm vào tù - tội và định chu - di đến cả họ hàng bà con.

Lúc ấy Hiên đang ở Phú - xuân, sợ mang - và lây, vội vàng đáp thuyền vào cửa Hàn, định nương - náu ở Quảng - nam. Nhưng Phúc - Loạn nghe danh Hiên có học, lại giỏi cả võ - nghệ, lo sợ Hiên sẽ phục - thù, cho quân ra lệnh lập n - rất gần. Các bên đồ quân ch - đều yết - thị, là vẽ hình - dáng, giao bên ai chặt đầu - đem nộp, sẽ được một h - ước bổ - thu ký - lục; trái lại, ai mà gi - n - điểm, bị tội l - l - c - i, l - l - c - i, l - l - c - i, chấp, sẽ bị tr - iệt - hạ.

Đem số - học ra làm sinh - kế, Hiên mở trường dạy học tại ấp Y - eo - thái. Dân vùng này đang o - n - h - u - triều đình, cho nên dù có người biết rõ lòng - tích Hiên, cũng không muốn tố - giác lập công với gian - thần; huống chi thấy Hiên tài - gồm và u - th - u, làm thầy học qu - an - vàng, ai n - h - i lại đem lòng - kinh - m - e - n, ra sức h - o - n - o. Nhờ thế, Hiên được ở yên.

Học trò đến thu - nghiệp khá đông; ai muốn học văn hay học võ, đều được dạy dỗ chu - đáo.

Cả ba anh em Nhạc, Lữ, Huệ, và danh - thần đứng - tướng của triều Tây - sơn sau này như d - n - d - c - Trương - văn Đa, Đặng - văn Ch - a, thái - phó Trần - quang Diệu đều là thụ - nghiệp môn - sinh.

Anh em Tây - sơn đến học độ ba năm. Nhạc chuyên học văn, Lữ và Huệ học võ. Nhất là Huệ, tướng m - a -o - khôi - v - i, học lẫn tới võ - xạ cả mọi người; ông giáo Hiên rất yêu v - i, càng gia - công dạy dỗ, thường khoe Huệ với người ta:

« Chẳng thiếu - niên này, tương - ai không biết đầu mà tu - o - n - g, chỉ tiếc rằng người e không thọ! »

Nhà N - o - t - t - u ngày xưa đi trốn nước

chứ đừng cầu những cái lợi
nhiều thường như thói thiến-

tiếp, và mỗi ngày một tí,
trí não học trả những tư
mang triều đình thử thời. Cái
à, ông tự biết không đương
lặt trên vai học trò.

thế, tổng tích khả nghĩ của
bay đến tại quan tại địa-

đến nơi,
ng thu xếp
n thái độ
khác; ông

ta vào ở
rừng rậm,
gà hiên bác,
chúng nó
gà ta!

học học trả
yện đi theo
đem cả gia-
khí-cụ sanh
âm mắt theo
chỗ nào thì
sinh nhai

không trông không kén, ông
hỗn như người, cả học trò với
họ, đàn ông có, đàn bà có, vào
khuống-lồng Thạch-bí-sơn.

trở xuất lực đến cây dựng nhà
trồng thì cây còi, lập nên một
đàn gà trong mỗi nước, từ sinh

nhưng nếu là người công-sai hoặc binh
linh & đạo Phú-yên, là mộ đến đó-la
khieu-khích, tất phải dễ đi gọi thịt tại núi
Bia, mười kể chỉ về được một hai là phước

Trong vòng một năm, công cuộc xếp đặt
đã thành cơ sở; Lều trại dựng lên san-
sát, hoặc một gia-dinh ở riêng, hoặc hai
ba người ở chung với nhau; lương thực
cũng ăn chung đồ lớn, gạo thóc có, ngô
khoai có; hằng ngày học trò đi săn bắn,
chùm-chọc và thịt thú rừng ăn không hết,

còn thừa phơi khô.

Tóm lại thấy trở lại
riêng với nhau một
thế-giới tự chủ, hầu
như đoạn tuyệt giao
thiệp với bên ngoài,
đến nội chung quanh
Thạch-bí-sơn trở ra
có việc hiệp-chuẩn
gì thấy trở cũng
không biết, và cũng
không cần biết.

Khoảng năm Nhâm;
thìn, có một bà lão
dẫn một cậu trai trẻ
đến, xưng là mẹ con,
lay xin thu nhận.

Bà lão đó sáu
mười ngoài, tại thời
nghèo-pgắng, nhưng cặp mắt còn tinh
sanh và tác người trông khỏe mạnh, nở
nang, không ra dáng một người đã gánh
bây nhiều xuân thu trên vai. Còn người
trai trẻ mà bà nhận là con, diện-mao khôi-
ngô, tay chân mềm mại như con gái;
xem dáng người và nét mặt đáng ngót đôi
mười, nhưng bà nội rằng cháu mới có 13

hai mẹ con và hỏi. Mẹ già con bé thế mà
đam xông pha rừng núi ư?

Bẩm ông, chúng tôi nghe đại-danh
ông đã lâu; thoát tiên tìm đến ấp Yên-
thái, người ta chỉ dẫn vào đây. Vì lòng
thiết tha mộ đạo tìm thầy cho con học,
chúng tôi đành liều xông pha, nhờ có
trời phù hộ, không ngại ngàn sợ hãi
gì cả...

Ông Giáo Hiến chưa kịp hỏi thêm, bà
lão đã nói tiếp:

Và lại chúng tôi cả một bậc thầy
người ta gửi trình ông.

Không biết người viết thư là ai và
trong nội gì, chỉ thấy ông Giáo Hiến
xem thư rồi niệm nó hỏi chuyện, có vẻ
tín cậy, thăm mật:

Thế cháu bao nhiêu tuổi?

Bẩm ông, cháu còn nhỏ đại lắm, năm
năm nay mới có mười ba...

Trời ơi! Tác người ấy dặn thế mà
mới có mười ba tuổi thôi à?

Bẩm vâng, tuổi Tân-tý.

Tên họ?

Bà lão làm bộ như đứng trí, một lát
mới nói:

Bẩm, cháu họ Bùi, con nhà coi củ,
hiếm họ, từ nhỏ vẫn gọi cháu là thường
Mãnh vì tôi là đàn bà dốt nát, không biết
đặt-dễ thế nào cho hay. Bây giờ nhận tiền
xin ông cho cháu một chữ làm tên.

Bà sinh cháu ra ở đâu? Ông giáo Hiến
hỏi.

Thưa, ở Phú-xuân.

Vậy thì đặt tên cho nó là Xuân, đem
chữ Văn hay chữ Phùng nghe hay hơn.
Bà ta ông, bà chữ Bùi-phùng Xuân
bà làm!

Thế cháu đã học vỡ lòng chưa,
Xuân? giờ ông Giáo hỏi người con.

Bẩm cụ, cháu đã học được ít nhiều
chữ nho! chính Xuân trả lời.

Bây giờ lại muốn kế tiếp học vào
đi thì cứ gì?

Thưa không, cháu xin học vỡ.

Bà lão xếp hai chuc lên học trên khu
trầu, bảo con lay ông Giáo Hiến hai lát
và nói:

Xin ông nhận lễ nhập-môn, từ nay
cháu là đệ-tử ông, trăm sự nhờ ông d
bảo, thân gia này chỉ trông cậy có nó
trông-lại nó thế nào trông cây hoàn to
ông.

Được rồi, đã có thư của bạn tôi g
thiệu, tôi vui lòng nhận cháu làm m
sinh và dạy bảo nó tận tâm! ông G
Hiến trả lời và tay gạt gói học ra. Nh
con tiên học thì bà thu về, tôi không n
đầu. Ở đây, ai nấy xuất lực mà sinh s
học hành, có cần gì tiền bạc?... Còn
bà cũng ở đây với con chứ?

Thưa vâng, trước khi đến đây
đã biết rõ cách thức sinh hoạt giáo-h
của ông thế nào rồi... Từ nay, mẹ con
xin làm đàn Thạch-bí-sơn y như
người; cháu thì học ông, tôi thì x
trông cây quốc đất mà sống, góp vào
sinh-tồn chung. Bởi vậy, tôi thành
dâng cả sự sản vốn liếng của tôi có
nhiều đâu, không phải để trả tiền h
cháu, nhưng xin ông nhận lấy, để
sắm-khi-sự vật-dụng gì cần dùng cho
sinh-tồn chung cả mọi người. Vì d
cuộc trèo ngựa chẳng hạn. Tôi tưở
nhan cho người lên xe mọi mặt trâu
bà làm!

Bà lão nói rất thiết-tha, ân-cần, mà lại có lý, thỉnh ra ông Giáo Hiến không thể từ chối.

Tuy vậy, ông phải trầm-ngâm suy-nghĩ, không hiểu mẹ con nhà này tại có lung-lịch ăn-khúc thế nào, chứ không phải giận-dì là một người mẹ mà đạo nghề danh, muốn tìm đến cho con tòng học như trong bức thư của người cố-giao ở xã Yên-thái giới thiệu.

Ông tự hẹn vọng tri, để thông thả sẽ kéo thăm màn bí-mật này lên.

Từ đây, xã-hội Thạch-bì-sơn thêm hai tên dân mới, là mẹ con Bùi-phùng Xuân ở riêng một túp lều đầu núi. Hằng ngày, bà lão đi làm việc cày cuốc trông tựa như mọi người, bà làm như một tay lực điền mà tính ý lại vui vẻ, nên chi ai nấy đều kính nể, yêu mến.

Xuân thì chuyên việc học tập ở trường võ, sáng ý, chăm chỉ và rất chịu-khó; ông Giáo Hiến thấy thế càng có lòng thương, hết sức dạy dỗ, cho chàng được chóng theo kịp các bạn đồng môn.

Chẳng hơn được các bạn là biết chữ, thành ra tân-sĩ có thể đem những sách chuyên-môn về việc binh-nghề võ, như *Kiểm-pháp bí-truyền*, *Bình-thư yêu-lược* và *Tôn-lũ thập-tam-thiên*, giảng dạy kỹ-lưỡng, khiến chàng vừa hiểu lý-thuyết, vừa được thực hành, nhờ vậy mà công phu luyện tập mau thấy tấn tới hơn người.

Duy có tính nết nhàn-mi, điềm-dạm, ít nói ít cười, lại hay cá thẹn; vì dụ trong khi theo luyện một bài kiếm, một đường roi chàng bẻn, hơi có chút nẻo lổ-lầm, đã khiến chàng tự lấy làm thẹn thùng, đó mới là tại vì vẻ hiền-diêm như người con gái. Anh em bạn học lấy làm là bảo nhu:

— Quái! thằng Xuân có lẽ bà mẹ là tay hay quên kiểng thế nào, giả như nó là con gái thì phải hơn!

Tuy vậy, sự học của chàng không vì thế mà kém phần tiến bộ, xuất sắc. Nhờ ông thầy khéo cảm-hóa, khuyến-khích,

biết gheo-lăn chẳng biết đổi khác hẳn, trở nên lý-lợm, bán-dan là thường, bao dạn đến quên cả nguy hiem.

Sau một năm rưỡi, Xuân tinh-thông kiếm-pháp, do công phu tập luyện ráo-riết mà cũng do thiên tài gộp vào một phần.

Những lúc Xuân mùa kiếm, người ta chỉ thấy sát chớp nhaoáng quanh mình chứ không trông thấy người. Chàng lại có tài phóng-thanh gươm đi cách xa đôi ba trăm bước, đâm trúng bất-cứ vật gì mình nhắm làm đích. Ban cũng học kiếm phải tâm-lưu kinh-phục, bảo rằng trong bọn đồng-môn được thầy truyền kiếm-pháp, mấy năm về trước có Nguyễn Huệ, giờ thì có Phùng-Xuân, mới đi tới chỗ tuyệt-kỹ như thế.

Chàng cỡi ngựa bắn cung nỗ cũng lẹ-nghề bắn với nhau, chỉ có đâm người với chàng bắn trúng hông-lườn luôn năm phát, còn những người kia chỉ trúng được ba bốn. Một hôm, người ta muốn thử tài, trở vào đàn chim đang bay, thách chàng bắn trúng con thứ ba. Ông thành, mũi tên vút lên, bắn đúng con chim ấy ngã. Ông giáo Hiến vui mừng dạy dỗ được một người học trò giỏi như thế ông nói:

— Đường-do-Cơ tại bản nhất đại Chiến-quốc, chẳng qua cũng thế thôi!

Gần lúc ấy, người tráng-sĩ là lưng mà ta đã thấy, giới thiệu ngựa gàn đến Thạch-bì-sơn.

(còn tiếp)
HỒNG-PHONG

ANH-LƯ
35, ROUTE DE HUA
BANOI

Đẹp nhơn chơng bản giá hẹ
Hiệu gầy ANH-LƯ một chính-đồng lại
(catalogue) các kiểu gầy năm 1914. Có
nhiều kiển đẹp rất hợp thời-trang để
biết liền các quý khách trong năm cũ.
Bản quán, bản là khắp mọi nơi

BÀN VỀ TIỂU-THUYẾT

VŨ BÀNG

Bất-thứ mướn một

XIII — Tiểu-thuyết nên viết bằng giọng văn gì?

Bởi vì tên phân của nhà tiểu-thuyết là từ chân-cước đời, là chân tư tưởng người đời, mà đời như ta thấy, là một cuộc hi-trường xan-ti-lạc khác, có đám cuối lại có đám ma, có người an-nghỉ ra song lại có kẻ xô-bung thổng còm mà tàn-khắc, có người anh hùng thất-thệ nằm cuộn khúc chế-tuột lại có kẻ tiểu-nhân một bước gặp may vênh-vang độc-chi, nên giọng văn đúng với tiểu-thuyết cũng của phải như đời vậy; nghĩa là vừa vui, vừa buồn, có lúc làm cho người ta oan-gian khốc-tham, nhưng lại cũng có lúc làm cho người ta ngưỡng-mộ tận vui vẻ.

Nói về văn-đang là một văn chương cổ điển Pháp thì có điện này là tại lý: trên của khác, không thể để cho ai hiểu-sen bị-bệnh hay bị-bệnh sen bị-bệnh. Nhưng về tiểu-thuyết những lẽ thật đó không còn có gì là tuyệt-đối nữa và không cần thế nào mà đem lại hành được nữa. Người ta phải cho cái toàn-sen lên cái vui. Nói thế, tôi không có ý muốn bảo rằng tất cả truyện tự cổ chí kim đều theo cái công-tên của cái đầu, bởi vì tôi biết có nhiều tiểu-thuyết hoàn toàn hoặc tự đầu đến cuối vì lại có những tiểu-thuyết hoàn toàn vui từ đầu đến cuối. Một đặc-điểm của truyện thì hoàn toàn nghiêm-túc, Quan-âm-tử Bình-cũng vậy. Đó là những truyện về đạo-giáo. Những truyện về đạo-giáo cũng như những truyện có tính cách lịch-cử như Hoàng-lê nhất-thập-cử chi-sử và *Salamet* của Pháp, nó thế không cho vui cũng được. Nhưng tiểu-thuyết, liên-thuyết, phần ảnh của cuộc đời, tiểu-thuyết theo chính-nghĩa của nó thì không thể không vui. Bởi vì tiểu-thuyết, cũng như cuộc đời, nó khổ rồi lại có chỗ cũng; bởi vì tiểu-thuyết và lại người, về lại những người đương-thời, thì có thể nào mà lại không cũng đến một khi giới rất quý giá là sự vui và được. (1)

Dahamel có viết một lần trong một cuốn tiểu-thuyết của ông: «Tôi không thể quên niềm

được một cuốn tiểu-thuyết giá trị mà lại không có khi vui và vẻ. Những tác-phẩm của Balzac đều chứa một khi vui và vẻ, nhiều khi đến quá độ và thế là ốm. Tác-phẩm của Dickens cũng vậy. Thỉnh-thời của *Siendhoi* mới phần nào ở cái vui vì vui và *David Copperfield* của Dickens sau vào những nhân vật buồn-rầu, nhưng mỗi khi vui vẻ đặc-biệt của giống Slavơ làm cho người ta hình-phạm.

Mardy là một nhà tiểu-thuyết mới-mới cũng không có khi vui vẻ. Những sự nghiệp văn-chương của ông chứa chứa thì vui. Nếu như vì không, mà khi vui vẻ cũng không có như thì không thể có gì thay thế được. *Galemar* là một nhà văn có tài và là ông ta đem tiếng cười một thế kỷ của một xã-hội; nhưng văn ông không có khi vui vẻ và cũng không có cái thú vị nữa. *Paul Morget* cũng vậy. Trong những bức tranh về tính-tình và cảm-giác, ông tỏ ra không có thú vị mà cũng không có cái thú vị vui vẻ nữa. Tâm lý của ông khó-khăn, khó-thiền và lý-thuyết. Vậy tại khi vui vẻ trong một cuốn tiểu-thuyết là gì? Như trên kia đã nói, đó là nghĩa chữ humor tạm dịch ra, nó không giống cái khi vui hời-khê, hài-hước (người chữ Pháp là *le comique*). Cái khi vui hời-khê, hài-hước có liên-cách làm cho người ta cười và gây ra một văn pháp riêng, một giọng văn riêng trong phần hẳn với văn buồn và không thể xen vào với cái buồn trong một chỗ. Truyện *Tiểu Lâm*, truyện *Nhật ký sự vụ* của ta và của bạn, là những thí-độ văn hài-hước. Có xu-như thêm một câu rằng văn hài-hước là hài-hước của ta là truyện không được mạnh làm không? Xét tại sao, không phải phạm vi bài này; chỉ cần biết rằng phần nhiều người ta từ

(1) Tạm dịch là chữ humor của Pháp. Theo nghĩa người ta thường hiểu, humor, là cái khi vui hời-khê, hời-khê, hài-hước, nhưng tiếng tôi, tôi cho là nó hơi sai. Bởi sao? Vì nó hơi ở dưới. Trong tiếng Anh, hãy ch tạm dịch là humor là khi vui vẻ.

Nhà xuất bản: NGƯỜI ĐỔI PHƯƠNG
* Giám đốc: ĐỖ XUÂN GIỒNG *
Số 1, phố Trường Thành Hanoi - Tel. 212

Muốn bàn xét quan điểm này, tôi tưởng là nên tìm cách định nghĩa cho chân xác thế nào là «tâm văn». Hai chữ «tâm văn» nói đây không có ý nói làm một thứ văn thông thường

(1) Đoạn này xin miễn dịch.
(2) Xin miễn biên tên tác giả và tên sách

Cho mọi biết, muốn làm cảm được n
đạo, nhà hiền triết không thể không làm

là được cái chi của mình và mới ảnh hưởng được đến tâm hồn người khác.

Vậy, trong một cuốn tiểu thuyết, vẫn là một vấn đề rất quan trọng. Xem những tiểu thuyết danh tiếng trên toàn cầu thì biết: ta có đọc thể được đến cuốn *Fort Gariot*, đến cuốn *Le Rouge et le Noir*, bất cứ một chương nào trong cuốn *Madame Bovary* hay cuốn *Don Quichotte*, ta sẽ phải nhận lại một trên kia là đúng. Chẳng ta há chẳng thấy rằng thường thường, nửa mùa một cuốn tiểu thuyết, nhiều người ta vẫn đi mấy trang đầu ra xem rồi mới quyết định nên mua hay không đó?

Tại sao đọc mấy trang đầu, chưa biết cốt chuyện có hay không, sao lại mua? Tại sao đọc mấy trang đầu, chưa biết cốt truyện có dở không, sao lại không mua? Đó là do ở giọng văn, ở âm vận, âm tiết và có điệu của tác giả cuốn tiểu thuyết có hợp với người mua tiểu thuyết hay không vậy.

(chương này còn tiếp)

VŨ BANG

Ký sau: Viết tiểu thuyết có thể là một nghề được không?

Giấy Phục-Mỹ

204, rue du Colon
Hanoi

đã được dùng khắp Đông-dương

ĐẠI, NG, Đ

Sản xuất bản ở khắp mọi nơi

(ở các thành phố lớn)

CUỐN TIỂU THUYẾT GIẤY TRẮNG CỦA VŨ-AN-LANG

Tác giả: VŨ-AN-LANG. RA ĐIỂN ĐÃ ĐƯỢC TRÊN THƯỜNG LỊCH CHỖ NHẤT & ĐƯỢC ĐÓNG LẠI BẰNG CHỖ NHẤT

CUỘC TÀI-NGỘ

Truyện của KIYOSI KOMATU

Bản dịch của GIANG-NGUYỄN

(Tiếp theo)

Ngày ngày hôm sau buổi họp ở trại Nam-phong, tôi bỗng nhận được một tin ghê-gớm bất ngờ về bên tôi là anh Hayashi. Tôi đang ngồi tiếp chuyện mấy nhà báo Nhật đến phỏng-vấn, ở trong phòng tiếp khách của khách-sạn Métropol, thì một người bồi mang lại cho tôi một bức điện - tin: « Ông Hayashi vừa tới Lào-kay bị sốt rét nặng, đã vào ở ba trị trong bệnh viện nội mô, nhưng từ hôm qua bệnh tình bỗng trở nặng trầm trọng. Sốt chóng tới 40 độ và rất yếu & op tuy bệnh nhân không nói gì, nhưng các bác-bà ước mong ông lên ngay, sớm nhất nào hay phải ấy. CICEI LAOIAI ».

Trong một lúc tôi đứng lặng người, không nói được câu nào, nghe ngơ choáng váng như bị sét đánh & đập lên đầu một tiếng... Tôi nhớ tôi có thể tin được rằng anh Hayashi đang nguy đến tình mệnh? Thật là một điều không ai ngờ đâu! Chưa được hai tuần lễ nay hội

ở mình hiện lên nó mất! Vậy mà nay điện-tin báo cho tôi biết anh đã đang hấp-hối, mọi người mong tôi lên cho có mặt!

Độc xong bức điện-tin, tôi quyết định lên Lào-kay ngay trong ngày hôm ấy, bỏ cả bằng xe-hơi, hoặc bằng tàu hỏa. Tôi xin đi với các nhà báo về sự bắt buộc phải hấp tấp đi ngay. Nhân có sẵn xe-hơi ngoài cửa khách-sạn, tôi ngay ra, chào tên, giục đi. Tôi đánh mướn lại số CICEI. Ngồi trong xe rồi, mà tôi vẫn cảm cảm-trởng như mình đang mơ ngủ, vì cái tin bệnh được, tôi vẫn bàng-hoàng chưa thể coi hẳn là sự thực. Nhưng kỷ-niệm xa gần từ đầu ròn đến, quay tròn trong đầu tôi như đám lửa khó trong cơn gió lốc. Tình gao kết giữa hai chúng tôi cũng thân cận bao nhiêu, những kỷ-niệm nối nhau càng rõ-ràng chầy-chè, chẳng-chị độc-gang như là ở trong quá khứ. Anh Hayashi đối với tôi là một trong số rất hiếm những bạn-bè có thể sống như tôi mà tâm-tâm không

bất các công-báo tôi có mặt ở đây hôm ấy, nghe dân duy có anh là người độc duy không có chức-nghề nghiệp gì khiến phải bận tâm chầy-vay, cũng không có một nghề-nghề gì khiến phải bận rộn rầy tay chân-vay. Theo như tôi nghĩ, một với loại thì hình như anh cũng có giúp việc cho chi-cục ở Âu châu với một tư-thắc công-ty kỹ-nghệ tên Nhật-bản, nhưng chỉ năm tại mười họa anh mới có mặt ở phòng giấy. Người ta gọi - thiện anh với tôi như một người bạn thân-thích anh, nhân ghé qua Paris là lâu. Gặp anh người có mặt đang hằng-hạt khu-y dân-lưu và đi các cửa-dã và rừng - tích với sự lạ-lẫm của anh đã khiến tôi phải đi-y. Với hình-cảnh thấy anh là một người hiền-thích tâm-thần tư-tưởng. Sau buổi họp-hoàn hôm ấy, tôi còn được nhiều lần gặp gỡ với anh tại chính nhà anh hoặc ở các nhà bạn-bè. Anh sống một cuộc đời bề bộn như người khác, nhưng

lâm suy-rét nghĩ -ngoi và
nhân từ khác nhau, và
trí-túc khác nhau về
trí, về sự-thực cũng như
về xã-hội học. Anh đã quí
lòng thân-thuộc của tôi chẳng
những bởi khó khăn-học
rộng mênh-mang như bể,
mà nhất là bởi những khó-
nhiệm của xã hội đang vừa vi-
diệt, những phải thơ-y-nghĩ
hàng-hồi của hàng ngàn
tham-bác chỉ để cầu cứu
học lấy bằng. Anh nghĩ
nhưng mà nói (t). Nhưng một
khi anh đã cất tiếng bàn
môi vấn đề xã-lội-lẽ nước-mà
mà y-nghĩ của-suốt nhân
mạch làm các bạn-bạn-a
cũng phải đi lang-tai nghe
đĩa có người không còn
một quan-niệm với anh chủ
vậy.

mỗi nông trường bắt lỗi,
nông dân chỉ cần thay nước
rây-sua còn nhiên tu vậ.
Đến 5 giờ sáng, chúng tôi
còn ở khám-thiện, sau giờ
chúng tôi giả: nhau đi chợ
lớn ở trung thành-phố,

DẤU GỬ

HÁT VÍ

(Tiếp theo)

Bị một vô đầu như vậy bọn
Cải nhơn, Cải con, Quý,
Xuyến đang tìm câu hát lại.
Các cô muốn cho bên nam
một câu nào đầu đơn hơn
của họ vừa lạng các cô.

Bồng, có lẽ vì muốn giải
cải tình thơ gầy gò, một cô
bạn troang bọn thợ gặt hát lên
để lời bên nữ:

«Chờ tình cũng gặt xứ
đoài,

«Mà thiên-hạ nói ngang
tai miệng lòng

«Đầu đầu có chấy chùm
rung

«Mà đầu lại có má hồng
chôn niêu?

«Ghét nhau thù địch trăm
chiều

«Chết chửa tử cù loan điền
nói ngao,

«Đa, đa cóc, độn ba-ba,

«Nhót rắng, quít rần lại là
nói không (1)

Câu đối câu đáp, nữ xướng
nam họa, đôi bên vừa làm
việc vừa hát cùng nhau.

Có những câu thật là gay
gắt:

«Ra đường vồng gió nghênh-
ngang

«Về nhà hỏi vợ «Cầm rưng
dầu máy?

«Cầm rưng tới đó rồi
may.

«Lem trai cho đáng nên
trai

«Ăn cơm với vợ lại ngồi với
niều.»

«Chính chuyen em lấy chín
chồng

«Vợ viễn bỏ-lò gánh gồng
đi chơi

«Ai ngờ quang đất lộ rơi

«Bỏ ra lăm ngẫm chín nơi
chín chồng»

Cũng có những câu đầy ha-
jém:

«Lá này gọi là xoan đào

«Trương tư gọi nó thế nào
hồi em

«Lá khoai anh ngổ lá sen

«Bóng giăng anh ngổ bóng
đen anh soi

«Thuyền đã đến bến anh ơi

«Sao anh chẳng bắt câu
nơi lên bờ.

«Đang con nước đục là-đó
«Cầm sao đợi nước đục giờ
cho chồng

«Sáng trắng sáng cả vườn
đào

«Sáng qua vườn mận, sáng
đào vườn dưa.

«Anh đã có vợ hay chưa

«Mà anh ăn nói gió đưa
ngọt ngào

«Mẹ già anh ở nơi nào

«Đi em tìm vào nhà họ
thầy anh»

«Vào vườn chầy quả cam
vành

«Bỏ ra lăm sáu mươi anh
sơi giầu

«Giầu này lăm những với
đau

«Ở giữa đềm quế đôi đầu
thơm cay

«Mời anh soi miệng giầu
nếp

«Rà mận, rà nhạt, rà cay,
rà nồng

«Giầu này nên đạo họ chồng

Hết những câu em-ai, họ
lại hát những câu rần-rồ
nhau.

ta chấp đạo n

“Minh và minh
chàng

chẳng chung. »
Buổi 161 hôm đó,
tuy nhàn, rồi buổi

lần lấy
« Đã đủ còn có
« Thương chán

những nút thắt
nên trước phần sa
vàng cầm lấy phos

Hội-quân ở dưới
sườn-Laubat, số
gần).

CAO HO LAO
ĐẠI - HANOI
Chai 60gr thuốc 30 \$ - 60gr
20 \$ 10 - 45gr 15 \$ - 24gr 7 \$ 95
DƯƠNG PHÉ CAO

† AI MUỐN BIẾT

TÂN-KỲ

Trời Âu - Mỹ

ta chơi bạc nhất nước Mỹ
thế thì y viết giúp cho
kỳ.

, người ta không hề nói
Vả lại, còn có bao nhiêu là

hắn chung quanh với một
mãng nhưng cực sắc, rồi tiếp

ông thích quảng cáo. Thật là
chúng, mỗi ông sở rượu, chúng
hắn nhắc tới chuyện đó làm gì

Rockstone lại văng rượu với
ng những chỉ cốt tay (1) chế theo

Peters bắt tay Rockstone ra về,
thì có một bàn tay vỗ mạnh
Ngỗng lên thì là Mickey Galls-

g sống với tôi cái gì một chút chơi
gật.

người lại sống.
ey, xưa kia, là một tay chơi đối
Rockstone, hẳn tâm tạng, hẳn nữa
Y sao và có một đôi cực tung lay
tư địa hay gì không cần được trọng
cái vì y đã có

Lúc này, tôi thấy hắn ta
muốn có những thiên hạ này
sao ông không nói với tôi luôn? Rocks-
tone hiện giờ có nhiều tiền hơn tôi thực
đấy, nhưng y chỉ là một thằng nhãi con
ở bên cạnh tôi thôi. Tôi sống, tôi sống
nhiều hơn hẳn. Hẳn rất lắm, hẳn không
dám kể cho ông nghe một chuyện thực
bạo lực, rừ phi có ai - Mickey nhìn chung
quanh xem chắc chắn là không có ai - có
ai hẳn cho hắn một phà vào sông sống.

Bay thực là một dịp tốt để cho tôi gọi
chuyện thực của Rockstone, như hẳn không
hề tự thuật cho ai nghe bao giờ. Phao
ôi, nếu mai kia đây hoặc Rockstone hoặc
Gallatin bị bắt hoặc bị giết thì câu chuyện
này sẽ làm sôi nổi dư luận bất dao
nhiên!

Trong thăm thăm Peters, chàng đã nhìn
thấy những cái máy in nhà ra hàng mấy
trăm nghìn tờ báo về chuyện Rockstone do
Mickey Gallatin viết.

Không nghi ngờ gì nữa. Sự đặc thắng
đã ở trong tay chàng! Sở báo nhất bản
sẽ ghé gớm lắm. Sự thực về tay chơi số 1
của Mỹ-quốc hiện đại do một người bạn
của anh ta kể lại!

Biết chắc rằng Gallatin hiện giờ đang
cần tiền, Peters liền gạ ngay:

Anh à, những kỳ ức của anh, theo tôi
có thể lưu truyền hậu thế! Nếu anh bằng
lòng, tôi bưng lòng mua hết để đăng dẫn
lên báo. Nhưng lúc viết, anh phải hứa
với tôi rằng anh sẽ cho độc giả thấy rằng
đann học không cần tới; chúng ta không
xuất bản một chuyện không có mục đích
loán lý vậy.

Mickey Gallatin ngần ngừ một lát lâu.
nhưng trong mắt anh ta, người ta đã nhìn
thấy vui vẻ của lòng tự phụ

c Long
dân vẫn còn thì
vẫn còn mãi mãi!

được sinh hết. Peters, bắt chộp được
lại chàng tâm tình thêm. Chàng hứa
điền với Mickey và trước sau có
như một người không được
một người vượt hẳn thế này, một
có tâm hồn thi sĩ như Francis Vill
nhưng than ôi, trong tuổi của
chưa viết một câu thơ.

Mickey há hốc mồm, móc ở trong
một tập bản thảo - câu chuyện
ta.

— Ông có muốn cho tôi đọc

vài trang không.

— Được thế, còn gì hay bằng.

Đó là một câu chuyện sao nu
một đứa trẻ nhà nghèo lành đ
không biết bao nhiêu, đã đi t
tốt cao như nhà thi sĩ đứng
nhóm xuống thế nhân? Mickey
có học bịp của anh ta và nói
hùng, về đoạn anh ta bị bắt. A
quan, anh ta tự bào chữa và kh
lý lẽ gì cũng hơn. Trong tất
của anh ta, Peters thấy một
nội phủ vào một vẻ hào li
nhất là vào đoạn anh ta k
tình ái của mình. tình làm
sao? mà lại lấy lại có đ
trần thế giới.

Thật là một câu chu
hoạt động, nhiều màu s
là không ngờ thuật.

Độc xong, Mickey hỏi
Peters trả lời rằng:

— ... lắm. Nhưng

thật quả là tôi

cảm ơn!

Peters và lập ngay
đến tại của Galisteo.
Ông hỏi tổng lý lần này
có họ của Rockstone
; y họ của Rockstone
mà tên Rockstone đương

gọi điện thoại đến
tại nơi này. Ông ý như
tìm chứng cứ tay chàng
Cố lẽ đã vào cả nhà

đã nghĩ kỹ những lời
của ông, rồi hiện đương
vậy sáng sớm mai ông
tìm một văn học không
cuốn truyện của tôi cho
ta ký giấy hợp đồng và tôi
ông nghe hết những điều

một người viết tức ký lại mà
ông có một điện này qua
hỏi bữa với tôi: là ông chỉ
đó sau khi tôi đã rời khỏi

thuận. Không đủ cho Mickey
hay đối ý nghĩ, Peters liền gọi
và ngay tức khắc gọi một viên
liệt viết tức ký lại và suốt đêm
suốt ngày hôm sau, cả ba người
Jenning và Peters cũng nằm lại

viết ký lại cho chuyện về Mickey
theo đúng như lời tường thuật của Mickey
Galisteo.

Sau bữa ăn tối hôm đó, câu chuyện rằng
tên, ký ký xảy ra đang đang trong mười
năm — mà bây giờ rất lại có vài chục
trăm giấy nữa — chấp lại xong, đã trên
một bàn. Peters hỏi ký hợp đồng với
Mickey, bằng lòng giá hai vạn rưỡi và ngay
sau khi ký giấy xong liền đồng hồ thì giao
mọi vật gọi là tiền đặt trước.

Về đến tòa nhà, Peters vội đi tìm ngay
ông chủ nhiệm R. B. và thuật đầu R. B. có
đến nhà này. Nhưng sau khi nghe lời
Peters giảng giải, rằng một chuyện kỳ
vật thể này chắc chắn là làm của báo này
làm làm; rằng nếu bây giờ đem bán ngay
cho chuyện này cho một nghiệp đoàn báo
chỉ làm truyện trường thiên thì lợi ra cũng
lấy lại được 2 phần ba vốn R. B. bắt tại
ngay thuận.

Đúng hẹn, Mickey Galisteo đến lấy tiền
đồng bạc, Mickey Galisteo đến lấy tiền
và tay chàng viết chữ Peters trao cho,
ran ran khi cầm lấy tiền của Peters chủ bút

Lần đầu tiên trong cái đời và cái sự từ
của chàng, Peters bị làm lẫn và cái sự từ
của chàng, Peters mới là một cái từ từ
của một chuyện mới của chàng không
sợ. Những người mới được thiên hồi ký
lần cách nào mà báo được báo báo
của Mickey cho một nghiệp đoàn báo chí.
Còn ông chủ bút và chủ nhân của báo
trong toàn xứ đều là chủ viết về họ đã chán
chịu sự giết người. Lại còn một lẽ nữa,
là nhân vật chính của Mickey và những
sự tìm tòi về thân thế của Rockstone quá
liên quan mật thiết đến việc đọc kỹ ở những
nhân như mà quyền đã được đọc kỹ ở những
thành như và xử khác. Hai cái tên Mickey
và Rockstone đó lần này không còn thấy
nổi ở trên báo hàng ngày nữa, vậy rằng
báo này, thật là không hợp thời.

(Tiếp theo trang...)
«Lẽ là cái số trung tín, mà là đầu mối
loạn vậy».
Về việc tăng kẻ hạ-thương, thì khen văn
thơ Chu Nam, Thiệu-Nam và sách Sử-dội
tổ ra rất lớn trọng tin theo các lực liên-
trải. Mà trong sách (Sách Đức Kinh) thì nói:
«Thánh nhân không chết, đưa đại-dạ
không nổi».

Sơ-tích lại sách Đức Kinh với ngôn
hành chép trong sách Lê-Kỷ, có nhiều chỗ
gật trái ngược nhau. Cho nên Trần-Châu-
Tuyên chủ sách Lê-Kỷ khen rằng Lão-Tử
là tăng, tôn-xung bức Thọ-khảo nhất-thế,
Sách Nhị-sao của Hoàng-dòng-Phật cũng có
ý ngờ, nhưng không nói gì thêm vào thuyết
đó.

Đó là một điển ngữ.
Bản truyện nói:

«Lão-Tử là người xóm Kêu-Nhân làng
Lê-Hương, huyện Kêu, nước Sở lại nói là
«Quân tử giữ an ninh nhà Chu»

Khi nhà Chu thiên đô sang miền Đông,
thì họ Tân-Hưu sang nước Tấn, họ Tư,
Mễ sang Tấn, họ Sử-giáo ở nước Lê, có
chấn nhà quan hoặc lạc đi bốn phương

làm cái của chúng của lệ. Quốc Dục có
Tân Đạo là thường làm quan ở nhà Chu
ngoài, ra không nghe nói có họ nào khác

Huống chỉ nước Sở đất với nước Tấn
thành giao không hợp, và không cùng
như nước Sở, nước Tấn. Và chúng

thành cách cũ ngày xưa đều chưa
cổ-lũ, duy có nhà cổ-văn là biết thời
còn châu đời đời nói ngữ ếp làm cho

ngươi, thông thường cùng vào được
không hiểu việc gì.

Đó là hai điển ngữ.
Bản truyện nói:
«... là đầu mối...»

25-10-44 có bán:

TÂY - PHƯƠNG

CỔ - SỬ

của NGUYỄN-ĐỨC-QUYNH

GIÁ: 6p.00

Quyển thứ VI trong bộ
Lịch sử thế-giới

Mua lẻ gửi thêm 0\$50
cước bảo-đảm, không bán
lĩnh-hoa gì o-ngân

— HAN - THUYEN —

N. 71, TIẾN TÂN — HANOI

1 thư: xã Alexandre de Rhodes mở khoả-bản;

Truyện rừng xanh

Ngân-xuan là phỏng-thuật theo cuốn của J. Verne
có là Juerges của K. Kipling, gồm có những
câu chuyện kỳ lạ và kỳ thú, nhiều tranh-sinh, đây

tye-trung, số 17 x 25,

Mỗi cuốn bán thường 4p.00 - cước gửi

— qua giấy Đại-tân 12p.00 — 1994

Tổng phát-hành MAI LÍNH

N. 21, rue de Pipes — HANOI

Lực sức tranh công

Bản dịch Pháp-văn của Hoàng-thư-King

và A. de R.

Bản phẩm cuốn này, có A. de R. nói: "So với
Mim-Vân-Kim và Chinh-phu-ngâm thì lực-sức
tranh-công của ta không nhỏ-túng-ta và về an-

MỐI CỐ BẠN:

Làm dân

Phóng sự dài của TRONG LẠNG

Giá 5p.50 — Cước 0p.50

Xuân và Sinh

Truyện dài của THANH-TÌNH

Giá: 5p.40 — Cước 0p.50

SẮP CÓ BẠN:

TRONG LUY TRE XANH

Một tập truyện ngắn thiết-thực tả về đời
sống dân quê Bắc-kỳ — của TOÀN-ÁNH

Quyển - Như

Tập kịch thơ đặc-sắc nhất của Phạm-khắc,
khoảng viết theo truyền Thi-ca-Sơn Trang-Sĩ
của KHÁI-HƯNG

Nha xuất - bản HAN - MẠC

Giám-đốc NGUYỄN-NHƯ-TỊCH

N. 26, phố Hàng Quạt — HANOI

BÃ CỐ BẠN:

Hảo Thánh

Phóng-sự tiểu-thuyết

của LỘNG-CHƯƠNG Giá: 4p.00

Trong cuốn hảo thánh, các bạn sẽ thấy
những chuyện thực, rất rõ rệt, rất rõ-le,
rất tức-cử, mà không bao giờ các bạn
ngờ rằng, đã có thể xảy ra ở Thăng Long,
là nơi nghìn năm văn-vật.

Tịch - thân Phát - giao

của VŨ-TRONG-CAN Giá: 3p.00

Bằng một lời văn giản-dị, dễ hiểu, Vũ-
trung-Can giảng cái tôn-giáo rất huyền vi
của Đức Thích-ca. Đó là một nền văn-

BÚT MÁY : HAWAIIAN

- Có máy điện khắc thêm tên
Giá 18p00 thêm 1p00 cước recommandé.
Ở xa gửi nửa tiền trước, còn gửi ctt.
MAI LINH 60 Cầu Đất Haiphong

NÊN HÚT THUỐC LA

BASTOS

NGON, THƠM

Giá... .. 0\$19

Thuốc mạnh sấm nhung

Chuyên trị bệnh dị-tình, mụn-dinh, herpes, sưng sưng cục tính đau đớn, một ăn ngủ ít, đau lưng mỏi gối đau thuốc này... .. mỗi vỏ giá 1p.50

Bán tại hiệu thuốc : THAI - CỎ
N. 51, HÀNG BẠC HANOI, khắp các nơi đều có đại lý

NHỮNG ĐÂY, NGAY MỖI SỚM
NÔNG, ĐAM MINH NÊN DÙNG :

Thối nhiệt tấn ĐẠI - QUANG

Nhà nhớt tỷ hiệu (tư vấn cộng) mới khởi năm
33, phố hàng Ngang Hanoi -- Télec. 805

Dân Nhi - Thiên

Tại bách bệnh. Mỗi vỏ 0\$03

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG ĐƯỢC PHONG

74, phố hàng Bưởi, Hanoi -- Đuộcphone 845

CÁC GIA-ĐÌNH NÊN DÙNG THUỐC

ĐAU DẠ DẠY

HỒ GÀ

Mở trước bên :

KINH DỊCH

Một bộ sách cổ nhất Trung Quốc
là nhất nhân loại

Toàn bộ 5 cuốn d. y. ngót 2000 trang

Giấy thường 50p00

Giấy Dó (hộp lụa) 75p00

Giấy Bạch minh châu (hộp, gấm 100p.00 (250)

Thêm cước gửi 5p00

Thư và ngân phiếu gửi về :

NHÀ IN MAI-LINH - HANOI

RĂNG TRẮNG KHỎI SÂU THƠM NIỆNG

vì dùng :

thuốc đánh răng

GLYCERINA

OLAKA SATIN

Toàn tơ dệt máy

Mẫu kiểu nhả

Rất hợp thời trang

Bán buôn bán lẻ

Tisange NAM-DUONG

84 bis Rue du Coton và

274. Khâm-Thiên - HANOI

4 môn thuốc bổ của nam, phụ, lão,
do nhà thuốc ĐỨC - PHONG, 43
phố Phúc - kiến Hanoi phát hành

THUỐC BỔ BỒ ĐỨC-PHONG... 4p00

THUỐC BỔ THẬN ĐỨC-PHONG... 4p00

THUỐC ĐIỀU-KINH BỒ HUYẾT... 3p00

THUỐC BỔ TÝ TIÊU CAM... 3p00

BÁN BUÔN, BÁN LẺ ĐỦ THUỐC SÔNG

THUỐC BẢO-CHẾ VÀ CÁC THUỐC SẴN

Autorisé publication créée antérieurement à la
loi du 13 Décembre 1941

BÚT MÁY : HAWAIIAN

Có máy điện khắc thêm tên

Giá 18000 thêm 1p00 chiếc recommandé.

Ở xa gửi nửa tiền trước còn gửi crt.

MAI LINH 60 Cầu Đất Haiphong

NÊN HÚT THUỐC LA

BASTOS

NGON, THƠM

Giá... .. 0919

Thuốc mạnh sấm nhung

Chuyên trị bệnh dị-tình, mụn-tình,

hoạt-tình, suy lực tình nhân mỗi

một lần uống 10, đau lưng mỏi gối đau

thống này mỗi vỏ giá 1p.50

BÁN TẠI HIỆU THUỐC : THAI - CỎ

Nº 51 HÀNG BẠC HANOI. chấp các nơi đều có đại-lý

NƯỚC ĐẤT, NGUYỄN MỸ, SỚT
NÔNG, ĐÀM MINH NÊN DÙNG :

Thời nhiệt tấn ĐẠI-QUANG

Mã nhiệt ký hiệu (thước cổm) mới khởi nhâm

22, phố hàng Ngang Hanoi -- Télec. 805

Dán Nhì - Thiên

Tại bách bệnh. Mỗi vỏ 0500

NHỊ-THIÊN-DƯƠNG ĐƯỢC PHÒNG

76, phố hàng Bưởi, Hanoi -- Téléphone 812

CÁC GIA-ĐÌNH NÊN DÙNG THUỐC

ĐAU DẠ DẠY

HỒ GÀ

Mở trước bên :

KINH DỊCH

Một bộ sách cổ nhất trong Phương

là nổi nhân-loại

Toàn bộ 5 cuốn d.y ngai 2030 trang

Giấy thường 30p00

Giấy Dó (chộp lụa) 75p00

Giấy Bạch minh châu (hộp, gấm 500p.00 (chộp)

Thêm cước gửi 5p00

Thư và ngin phiếu gửi về :

NHÀ IN MAI-LINH - HANOI

RĂNG TRẮNG KHỎI SÂU THƠM MIỆNG

vi dùng :

thuốc đánh răng

GLYCERINA

OLAKA SATIN

Toàn bộ đẹp máy

Mẫu kiểu nhỏ

Rất hợp thời trang

Bán buôn bán lẻ

Tissage NAM-DUONG

64 bis Rue du Coton và

274. Khâm-Thiên - HANOI

4 môn thuốc bổ của nam, phụ, lão,

do nhà thuốc ĐỨC-PHONG, 48

phố Phúc - kiến Hanoi phát hành

THUỐC BỔ ĐỨC-PHONG, ... 4p00

THUỐC BỔ THẬN ĐỨC-CHONG, ... 4p00

THUỐC ĐIỀU-KINH BỔ HUYẾT, ... 3p00

THUỐC BỔ TỶ TIỀN CAN, ... 3p00

BÁN BUÔN, BÁN LẺ BỞ THUỐC SÔNG

THUỐC BẢO-CHẾ VÀ CÁC THUỐC SẴN

Autorisé publication créée antérieurement à la loi du 13 Mars